

ת"פ 57260/07/15 - מדינת ישראל נגד אמיר ח'יר חסן

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 57260-07-15 מדינת ישראל נ' ח'יר חסן
בפני כבוד השופטת אדנקו סבחת- חיימוביץ

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אמיר ח'יר חסן

הנאשם

הכרעת דין

ביום 22.7.12 נפל הפועל WENAN CAI במהלך עבודתו באתר בניה ונפצע קשה. לאחר מספר ימים נפטר מפצעיו. בשל כך הועמד לדין הנאשם בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כתב האישום

על פי עובדות כתב האישום הנאשם שימש בעת הרלוונטית לכתב האישום כמנהל עבודה בחברת הבניה "רמי שבירו" (להלן: "החברה"), העוסקת בביצוע עבודות בניה.

במסגרת פעילותה, עסקה החברה בבניית שני בנייני מגורים בני 15 קומות בפינת הרחובות שחם וזלוטניק בפתח תקווה (להלן: "האתר").

הנאשם שימש כמנהל עבודה באתר, כמשמעותו בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988 (להלן: "תקנות עבודות בניה") וכממונה על העבודה, כמשמעותו בתקנות הבטיחות בעבודה (ציוד אישי מגן), התשנ"ז-1997 (להלן: "תקנות ציוד מגן אישי").

ביום 22.7.12 בשעה 13:00 או בסמוך לכך עבד באתר הפועל הסיני WENAN CAI (להלן: "המנוח") על גבי פיגום בגובה 4.5 מטרים מעל פני הקרקע, במקטע בו לא הותקן גידור ומבלי שהוא משתמש בציוד מגן אישי. במהלך העבודה הוא נפל מהפיגום אל הקרקע, נפגע בראשו ובגבו, פונה לבית החולים בילינסון, שם נפטר מפצעיו ביום 27.7.12.

נטען, כי הנאשם ברשלנותו גרם למותו של המנוח בכך שלא דאג לגידור המשטח ממנו נפל המנוח ו/או לא וידא, כי התקנת הגדר על הפיגום תבוצע כדין ו/או לא וידא, כי המנוח ישתמש בציוד מגן אישי.

המענה לכתב האישום

הנאשם הודה ששימש כמנהל עבודה בחברה, אולם זאת בכפוף לשלוש הסתייגויות, האחת שהוא החל לעבוד בחברה רק שבוע לפני האירוע נשוא כתב האישום, השנייה שהנאשם היה בתקופת חפיפה והיו לצדו מי שניהלו את מרבית העבודה בשטח והשלישית שלפועלים הסינים היה מנהל עבודה סיני האחראי עליהם באופן ישיר.

עוד נטען, כי ביום האירוע בשעה 12:35 עם סיום הפסקת הצהריים, כאשר הנאשם שב ממנה יחד עם שאר העובדים, הוא ראה את המנוח על "האדמה כשהוא מדמם. זה כל מה שידוע לו. בנוסף לבדיקה הפנימית שיזמה החברה בסמוך לאותו יום ואשר הגיעה למסקנה שהמנוח כנראה נפל מגובה לא ידוע, תוך כדי טיפוס מלמטה על הפיגום ועל דעת עצמו". הנאשם לא חלק על כך שהמנוח נפל ומצא את מותו כתוצאה מכך, אך כפר באחריותו לכך או, כי נהג ברשלנות כנטען בכתב האישום.

בהתייחס לחוות דעת המכון לרפואה משפטית נטען, כי "הרופא, כאשר הוא קובע כי המנוח נפל מ- 4 מטר וחצי, זה לא מדויק, יכול להיות גם מ- 2 מטר באותן פציעות" ואולם ב"כ הנאשם ויתר על חקירת עורכי חוות הדעת.

העובדות שאינן במחלוקת

אין מחלוקת בין הצדדים, כי:

א. הנאשם שימש מנהל העבודה באתר על פי מינויו מטעם החברה החל מיום 10.7.12 (ת/11). על פי האמור במסמך ת/11 הנאשם הוסמך כמנהל עבודה בשנת 2008. בסעיף ההצהרה הנאשם קיבל על עצמו לשמש כמנהל עבודה לפי תקנה 5(א) לתקנות עבודות בניה.

ב. מנ/12, פנקס כללי לעבודות בניה עלה, כי החל בעבודתו ביום 7.7.12 ומונה כממונה על ארגז עזרה ראשונה. על פי הרישום בוצעה "בדיקת פיגומים מכל הסוגים" שבועית במועדים 18.7.12 ו- 19.7.12.

ג. המנוח עבר הכשרה לעבודה בגובה והיה לו אישור בתוקף לעבוד מיום 18.9.11 ועד ליום 18.9.13 (נ/14).

ד. המנוח מצא את מותו עקב נפילה באתר, מגובה 4.5 מטרים לערך.

ה. לא היו עדים ישירים לאירוע וכתב האישום מבוסס על ראיות נסיבתיות.

ו. בעת התאונה לא היה גידור במשטח עליו עבד המנוח. יצוין, שהצדדים נחלקו בסיבה להעדר הגידור בעת קרות התאונה, כפי שפורט בהמשך.

ז. כובע העבודה ורתמת הבטיחות נמצאו בסמוך לנאשם במקום נפילתו על הקרקע ולא עליו.

ח. גידור במשטח עליו עבד המנוח הותקן כ-40 דקות לאחר התאונה.

פרשת התביעה

המאשימה ביקשה להרשיע את הנאשם בהתבסס על ראיות נסיבתיות המוכיחות, כי הנאשם, כמנהל עבודה לא ביצע את המוטל עליו על פי סעיפים 9(א) ו-10 לתקנות עבודות בניה וסעיף 8(א) לתקנות ציוד אישי מגן.

כתב האישום נסמך על האמור בחוות דעתה של החוקרת פאולינה גיישיס (להלן: "גיישיס") ועדויות עדי התביעה עליהם התבססה חוות דעתה, כי במשטח עליו עבד המנוח לא היה גידור שהיה בו למנוע את נפילתו של המנוח שעבד בגובה כ-4.5 מטרים, וכי לאחר נפילתו נמצא שלא השתמש בכובע וברתמת הבטיחות כנדרש בתקנות ציוד אישי מגן.

יודגש, כי איש מעדי התביעה לא היה עד ישיר לאירוע.

מטעם המאשימה העידו השוטרים שלומי ריקמן, רוני מנחם, שמעון חיון ורשף עוז. ארז כץ וולובלסקי ששימש מתורגמן לשפה הסינית אך עדותו בבית המשפט לא נגעה לשאלה המתבררת בפניי. הפועלים הסינים QINGNUA TANG (להלן: "GUANGH PENG", "TANG") (להלן: "QIAN ZHEZHONG", "PENG") (להלן: "QIAN"), פאולינה גיישיס, ששימשה החוקרת בתיק מטעם משרד התעשייה והמסחר (להלן: "התמ"ת") ועודד סולומון (להלן: "סולומון"), אשר שימש מנהל פרויקטים בחברה בעת התאונה.

רס"ב שמעון חיון, אישר שערך את ת/12 וכן גבה עדות ממנהל האתר וממנהל העבודה.

ת/12, עלה, כי הוא הגיע למקום לאחר דיווח של מד"א ופגש בנאשם ובעודד סולומון, אשר לא היו באתר בעת האירוע. הנאשם חזר מארוחת צהריים באות העת ושמע צעקות, ראה את המנוח שוכב מדמם, הזמין אמבולנס ודיווח לעודד סולומון. דיווח למשרד העבודה, לבקשת המפקחת תפס את הפנקס הכללי ופנקס הדרכה אותם מסרה לה. גבה עדויות מהנאשם ומעודד סולומון.

כמו-כן הוגשו המסמכים הבאים:

ת/1 ו- ת/2 מזכרים שנערכו על ידי שלומי ריקמן בהם דיווח לחוקרת גיישיס על פטירת המנוח ופנייתו לבית החולים לקבלת חומר רפואי אודות המנוח. בעדותו בבית המשפט לא עלו פרטים מהותיים נוספים.

ת/3, אסופת מזכרים שערך רוני מנחם בהם מסר לגיישיס מסמכים מתיק החקירה המשטרתי, פנייתו לבית החולים לקבלת המסמכים של המנוח ותיאום העברת גופת המנוח למכון לרפואה משפטית לנתיחה.

בעדותו בבית המשפט, אישר, כי העביר לידי החוקרת גיישיס את כל חומר החקירה שהיה מצוי בתיק המשטרתי, לרבות תמונות שצולמו על ידי המז"פ.

ת/4, שרטוט שערך QINGNUA TANG במהלך מסירת עדותו, אודות המיקום של המנוח לפני ואחרי נפילתו וסימון החלק במשטח העבודה בו לא היה גידור. **ת/5** תמונה שהוצגה לעד במהלך עדותו במשטרה (ת/8). **ת/6**, תמונה נוספת של הפיגום שהוצגה לעד במהלך עדותו בבית המשפט. על גבי שתי התמונות סימן העד את המקום בו עבד המנוח, משטח ללא גידור ועל המקום בו נמצא על הקרקע לאחר נפילתו.

7/ת, מזכר שיחת הבהרה שערך רשף עוז עם QINGNUA TANG בקשר לנ/3.

8/ת, עדות העד QIAN ZHEZHONG מיום 1.8.12 בצירוף תמונה שנלוותה לעדות לגבי המקום בו עבד המנוח והמקום בו נמצא לאחר נפילתו והתקנת הגדר לאחר פינוי המנוח לבית החולים.

9/ת, דוח חקירת תאונת עבודה שנערך על ידי פאולינה גיישים מיום 1.11.12 ובו מסקנותיה אודות רשלנותו של הנאשם כמפורט בכתב האישום.

10/ת, לוח תצלומים שנערך על ידי פאולינה גיישים. תצלומים מאתר העבודה של המשטח עליו עבד המנוח והנקודה בה נמצא. תצלום של רתמת הבטיחות והקסדה של המנוח על הרצפה בסמוך לנקודה בה נמצא המנוח.

11/ת, הודעת החברה למפקח עבודה אזורי במשרד התמ"ת על מינוי הנאשם כמנהל העבודה באתר מיום 10.7.12.

13/ת, עדות הנאשם מיום 22.7.12 שנגבתה על ידי משטרת ישראל, **14/ת**, חקירתו של הנאשם מיום 9.9.12 על ידי החוקרת גיישים ו- **15/ת**, חקירתו של הנאשם מיום 31.7.14 במשטרת ישראל.

16/ת, חוות דעת המכון לרפואה משפטית מיום 6.9.12 הקובעת, כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה מחבלת ראש שנגרמה מנפילתו מגובה 4 מטרים.

פרשת ההגנה

לשיטת ההגנה לא עלה בידי המאשימה להוכיח רשלנות מצד הנאשם. לא הנאשם ולא מנהל אחר באתר התרשלו במילוי תפקידם ואין לאיש מהם אחריות למותו של המנוח.

בעת האירוע היה גידור במודם ומותו של המנוח נגרם מאחר שהוא טיפס על פיגום, לאחר שסיים את הטיפול בעודו אוחז בכובע המגן וברתמת הבטיחות בידיו הוא נפל.

לחלופין נטען, כי המנוח נפל אל מותו לא במהלך שגרת עבודתו אלא כששב מוקדם מההפסקה ושהה על המשטח על דעת עצמו בזמן שנקבע כהפסקה.

לחלופי חלופין נטען, כי אחר שזהותו אינה ידועה דחף את המנוח אל מותו ולאחר מכן הוציא את המעקה מהמקום על מנת לשבש ראיות.

כן העלה ב"כ הנאשם טענות הגנה הנוגעות למחדלי חקירה ונזק ראיתי בשל אי חקירתו של LIN, שהינו עד ראיה ישיר

לאירוע לשיטת ההגנה.

עוד נטען, כי כתב האישום הוגש בשיהוי, ונוכח מחדלי החקירה יש בכך לפגוע ביכולתו של הנאשם להתגונן מפני האישום המיוחס לו.

ביקש לתת משקל מכריע ל- 11/נ, שהינו התחקיר שנערך בסמוך על ידי הנאשם ועודד סולומון ששוחחו עם נציג הפועלים וניסו להבין מה התרחש ברגעי התאונה. לשיטת ההגנה, מדובר ברישום שנעשה בסמיכות לאירוע ולכן יש לתת לו את המשקל המירבי ביחס ליתר הראיות בתיק שנגבו במועד שלאחר מכן.

עוד נטען, כי אף אם יוכח שהנאשם הפר תקנה או חוק, הרי שהמאשימה לא הוכיחה קיומו של קשר סיבתי, עובדתי ומשפטי בינם לבין מותו של המנוח.

על פי 11/נ יש לקבוע, כי המנוח נפל תוך כדי טיפוס על הפיגום ולכן נותק הקשר הסיבתי לרשלנותו של הנאשם. טענה נוספת לאירוע מנתק היא שהאירוע אירע בזמן הפסקת הצהריים ולא במהלך העבודה. העדר עדי ראיה מחזקת את ההשערה, כי התאונה אירעה בזמן ההפסקה ולא בשעת העבודה. גם הקביעה, כי המנוח לא השתמש בקסדה וברתמת בטיחות מחזקות הטענה שהמנוח לא היה בזמן עבודה אלא שהה הפסקה.

בהתייחס לעדותו של TANG נטען, כי הוא בעל עניין והסתירות בגרסתו זועקות, כך ש"יש לבחון את עדותו בקפידה רבה ובזהירות מרובה", וכי חקירתו הייתה מגמתית והחוקר הדריך אותו או הכניס מילים לפיו. מנגד נטען, כי יש לתת לה משקל מהותי מאחר שהיא עולה בקנה אחד עם הנאמר ב-11/נ, כך שעדותו של TANG ותחקיר החברה מלמדים, כי המנוח טיפס ועת הגיע למשטח העבודה נפל.

קביעות חוות הדעת המכון לרפואה משפטית מתיישבות עם נפילה תוך כדי טיפוס על פיגום.

מטעם ההגנה העיד הנאשם וכן הוגשו המסמכים הבאים:

1/נ, דף נייר עליו נרשם שמו של עובד סיני בשם LIN JIUSHENG, אשר על פי העדויות עבד בסמוך למקום עבודתו של המנוח בעת התאונה ו- 15/נ, צילום רישיון עבודה בישראל, בתוקף עד ליום 1.10.13 ודרכו של LIN.

2/נ, עדותו של QINGNUA TANG מיום 1.8.12 שנגבתה על ידי התמ"ת ו- 3/נ, עדות מיום 23.6.16 שנגבתה במשטרה.

4/נ, עדותו של GUANGH PENG מיום 1.8.12, בחקירת התמ"ת.

5/נ, עדותו של JIAYON XUAN מיום 1.8.12 בחקירת התמ"ת.

6/נ, דו"ח פעולה של החוקרת גייסיס מיום 22.7.12, שוחחה עם האחראי על העובדים הסיני ועם מי שעבד ליד המנוח אך לא תיעדה תוכן דבריהם. לא הצליחה לקבל הסבר לאופן קרות התאונה. הזמינה מתורגמן לסינית לחקירת הפועל שעבד בסמוך למנוח.

נ/7, דו"ח תפיסה של המפקחת גייסיס ציוד ממקום התאונה כובע מגן, רתמת בטיחות וקסדה שמנהל העבודה והפועלים הסינים מסרו שהציוד שייך למנוח.

נ/8, תמונה של מקום האירוע עם כתמי דם על הרצפה.

נ/9, מזכרים שערך העד רשף, האחד לזימונו של העד עודד סולומון לחקירה והשני ביטול הגעת החשוד עודד לחקירה. במזכר אחד נרשם, כי לאחר עיון מעמיק בחומר החקירה, על פי מסקנות של משרד התמ"ת בחקירתם, מנהל העבודה, הנאשם, חשוד בגרימת מוות ברשלנות של המנוח בתיק.

נ/10, עדותו של עודד סולומון במשטרה מיום 21.6.16 ו- **נ/11** שהינותצהיר של סולומון מיום 31.1.16 בקשר לכתב האישום המתנהל כנגד הנאשם אליו צורף סיכום תחקיר תאונת העבודה שהוא והנאשם ערכו.

נ/16, טופס רישום הדרכה לפועלים הסינים באתר לגבי בטיחות בעבודה ובטיחות כללית. בהדרכה שהועברה ביום 9.2.12 על ידי עודד סולומון המנוח חתום בשורה 5 חתום כמי שקיבל הדרכה. בטפסים לחודשים שלאחר מכן שהועברו על ידי עודד סולומון שמו של המנוח לא מופיע. בהדרכה שנערכה על ידי הנאשם ביום 11.7.12 שמו של המנוח לא מופיע בטופס.

דין והכרעה

הוראות החוק

סעיף 9 לתקנות עבודות בניה, שעניינו "גידור" קובע כך:

"(א) **משטח עבודה ומדרכת מעבר שמהם עלול אדם ליפול לעומק העולה על 2 מטר יהיו גדורים על ידי -**

(1) אֶזֶן יָד וְאֶזֶן תִּיכוֹן מִתְאִימִים וּבְחוּזָק נְאוֹת לִמְנִיעַת נְפִילַת אָדָם;

(2) לוחות רגליים בגובה מתאים.

(ב) חובת התקנת אֶזֶן תִּיכוֹן, כאמור בתקנת משנה (א) לא תחול אם הפתח האנכי מתחת למעקה אינו עולה על 50 סנטימטרים".

סעיף 10 שעניינו "אֶזֶן יָד, אֶזֶן תִּיכוֹן וְלוחות רגליים" מגדיר כך:

"(א) אֶזֶן יָד, העשוי עץ, יהיה בעל חתך רוחב של 30 סנטימטרים רבועים לפחות, אם המרחק בין הזקפים עולה על שני מטרים; הוא ייקבע מצדם הפנימי של הזקפים בגובה של לא פחות מ-90 סנטימטרים ולא יותר מ-1.15 מטרים מעל רצפת משטח העבודה או מדרכת המעבר; בפיגום יהיה חתך הרוחב של אֶזֶן הֵיד 50 סנטימטרים רבועיים לפחות.

(ב) אֶזֶן יָד העשוי מתכת יהיה בין 90 סנטימטרים ל-1.15 מטר מעל פני רצפת משטח העבודה או מדרכת המעבר.

(ג) האזן התיכון ייקבע בגובה של 45 עד 50 סנטימטרים מעל למשטח העבודה או מדרכת המעבר והוא ימלא אחר הדרישות הנקובות בתקנות אלה לאזן היד.

(ד) להתקנת אذن יד או אذن תיכון לא ישתמשו בחבל, כבל או שרשרת אלא אם הנסיבות אינן מאפשרות התקנה כאמור מחומר קשיח.

(ה) לוחות רגליים ייקבעו בצד הפנימי של הזקפים ויהיו סמוכים ככל האפשר זה לזה ולרצפה וגובה שפתם העליונה, מעל פני רצפת המשטח או המדרכה, לא יפחת מ-15 סנטימטרים.

(ו) הזקפים יותקנו מחומר מתאים ובחוזק נאות וכשהם עשויים יהיו בעלי חתך רוחב במידות 10x5 סנטימטרים לפחות והמרחקים ביניהם לא יעלו על 3 מטרים.

(ז) אذن היד והאזן התיכון יחוברו אל הזקפים באופן שיימנע עיתוקם המקרי ממקומם.

סעיף ההגדרות קובע כך:

"אזן יד" - יחידת גידור הנמצאת במקביל ובקצה משטח העבודה והמיועדת למניעת נפילת אדם ;

"אזן תיכון" - יחידת גידור הנמצאת בין אذن היד ולוח הרגל;

"לוח רגל" - יחידת גידור המותקנת בצמוד לקצה משטח העבודה והמיועד למניעת נפילת חמרים או ציוד;

"מפקח עבודה ראשי", "מפקח עבודה אזורי", "מפקח עבודה" - כמשמעותם בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954;

"פיגום" - מתקן זמני מעל קרקע, מעל מבנה או מחובר אליו, אשר ממנו מתבצעת פעולת בניה או שעליו מחזיקים חומר או ציוד

סעיף 5 שכותרתו "אחריות מנהל העבודה" קובע, כי: מיום 29.8.1991

תק' תשנ"א-1991

ק"ת תשנ"א א מס' 5380 מיום 29.8.1991 עמ' 1231

(ג) השר ימנה ועדת ערר כאמור בתקנת משנה (ב) בהרכב של חמישה חברים, ובהם חבר אחד לפי המלצת ארגון העובדים שעם חבריו נמצא נמנה המספר הגדול ביותר של עובדים בענף הבניה, חבר אחד לפי המלצת ארגון המעבידים שלדעת השר הינו ארגון מעבידים יציג בענף הבניה ושלושה חברים נוספים שאחד מהם ימונה ליושב ראש ועדת ערר.

"(א) מנהל העבודה חייב למלא אחר הוראות תקנות אלה ולנקוט צעדים מתאימים כדי להבטיח שכל עובד ימלא אחר התקנות הנוגעות לעבודתו, אלא אם כן החובה מוטלת במפורש על מבצע הבניה.

(ב) לענין סעיף 223 לפקודה יראו חובה כמוטלת במפורש על מנהל העבודה אם לא נקבע בתקנות אלה שהיא מוטלת על מבצע הבניה או על כל אדם אחר".

סעיף 8 לתקנות ציוד מגן אישי שכותרתו "חובות ממונה על העבודה" קובע כך:

"8. (א) ממונה על העבודה, ישגיח השגחה נאותה וינקוט אמצעים לוודא שהעובד משתמש בציוד מגן אישי כראוי".

סעיף ההגדרות מגדיר:

"ממונה על העבודה" - לרבות "מנהל עבודה" כמשמעותו בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988 (להלן - תקנות הבניה), ו"מנהל מחצבה" כמשמעותו בתקנות הבטיחות בעבודה (מחצבות אבן), תשכ"ה-1965;

"ציוד מגן אישי" או "ציוד" - ציוד שנועד לשימוש האישי של אדם בעבודה, בדרך של לבישה, הרכבה, חבישה או נשיאה ושתוכנן במיוחד להגנתו מפני סיכון העלול לפגוע בבטיחותו או בבריאותו, כמפורט בתוספת, לרבות אבזריו, ולמעט -

(1) ציוד חירום והצלה;

(2) ציוד ניטור, התראה או איתות המזהיר מפני סיכון או מטרד;

"תקן ישראלי" - כמשמעותו בחוק התקנים, תשי"ג-1953".

גרימת מוות ברשלנות- המסגרת הנורמטיבית

סעיף 304 לחוק העונשין שעניינו גרימת מוות ברשלנות קובע כך:

"הגורם ברשלנות למותו של אדם, דינו - מאסר שלוש שנים".

המדובר בעבירה תוצאתית, אשר היסוד הנפשי בה הינו רשלנות כהגדרתה בסעיף 21 לחוק:

"רשלנות - אי מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות או לאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, כשאדם מן הישוב יכול היה, בנסיבות העניין, להיות מודע לאותו פרט ובלבד -

(1) שלעניין הפרטים הנותרים היתה לפחות רשלנות כאמור;

(2) שאפשרות גרימת התוצאה לא היתה בגדר הסיכון הסביר".

ההלכה היא כי יסודות העבירה של גרימת מוות ברשלנות בדין הפלילי, חופפות את יסודות עוולת הרשלנות בדין האזרחי ומכאן יש לבחון את אמות המידה שנקבעו בעוולת הרשלנות.

המבחנים לקביעת יסודות עבירת הרשלנות מתייחסים לקיומה של חובת זהירות מושגית וקונקרטית, הפרתה והתרחשות הנזק תוך קיום קשר סיבתי בין הפרת חובת הזהירות לבין התוצאה של גרימת המוות.

עבירת הרשלנות דורשת קיומה של חובה, הפרתה של החובה וגרימתו של נזק עקב ההפרה .

על הקשר הסיבתי כותב המלומד קדמי:

"א. מבחן הקשר הסיבתי העובדתי בהקשר זה- הנו מבחן ה"סיבה-בלעדיה-אין", לאמור: האם התנהגותו של הנאשם (קרי: התרשלנות) מהווה חוליה בשרשרת הנסיבתית המוליכה לאירוע התוצאה.

ב. מבחן הקשר הסיבתי המשפט בהקשר זה- הינו מבחן "הצפיות הסבירה", המחייב תשובה לשאלה הכפולה הבאה: האם אדם סביר בנעלי הנאשם היה "יכול" ו"צריך" לצפות את עצם ההתרחשות ואת הדרך שבה התרחשה (קרי: את "עלילות" התוצאה ואת "סוגה", להבדיל מ"היקפה וממדיה"), כאשר רק נדירות יוצאת דופן של "סוג" התוצאה תביא ל"היעדר" קשר סיבתי" (יעקב קדמי, "על הדין בפלילים", חלק שלישי, הדין בראי הפסיקה (מהדורה תשס"ו- 2006) עמ' 1215).

ולעניין "ניתוק" הקשר הסיבתי על ידי התערבות "גורם זר", כותב קדמי:

"מבחנו של "הגורם הזר" הינו מבחן "הצפיות הסבירה": רק גורם אשר אדם סביר לא "יכול" ולא "צריך" לצפותו (ועל כן, להביאו בין שיקוליו)- יהיה גורם "זר" שבכוחו לנתק את הקשר הסיבתי המשפטי בין התנהגותו הראשונית של העברין לבין התוצאה" (שם בעמ' 1217, ההדגשות במקור).

נסיבות התאונה

זה המקום להזכיר שוב, כי אין עדות ישירה לגבי אופן קרות התאונה אלא עדויות לפיהן נצפה המנוח על המשטח עליו עבד עובר לתאונה והימצאו שרוע על הרצפה כשהוא מדמם לאחר הנפילה.

דו"ח חקירת תאונת עבודה שנערך על ידי פאולינה גיישיס מיום 1.11.12 (ת/9)

התאונה ארעה ביום 22.7.12 בשעה 14:00 "עובד נפל ממשטח עבודה מגובה של כ- 4.5 מטר ונחבל בראשו ובגבו". כגורם לתאונה צוין משטח העבודה עליו עבד המנוח.

בסעיף 6 לדו"ח קבעה, כי "מנהל העבודה לא דאג לגידור משטח העבודה ממנו העובד נפל לעומק העולה על 2 מטר. עוד קבעה, כי מנהל העבודה לא ווידא שהעובד השתמש בציוד מגן אישי".

בסעיף 7.3. שכותרתו "תיאור משטח העבודה" נרשם, כי "לצורך ביצוע טפסנות התקרה של קומת קרקע הפועלים השתמשו במשטח עבודה שהיה בנוי על גבי מגדלי תמיכה ממתכת... רצפת המשטח הנ"ל עשויה מדיקטים לבודים שמחוברים זה לזה. משטח העבודה נמצא בגובה של 4.5 מטרים, מעל פני מפלס הקרקע... משטח העבודה הנ"ל היה מגודר בצורה חלקית. בקטע בו עבד המנוח (לאורך של כ- 5-6 מטרים) לא היה מותקן גידור בכלל". כן צורפה תמונה של הגידור שבוצע לאחר קרות התאונה.

המנוח עסק בבדיקת אנכיות עמודים לאחר יציקתם ובשלב כלשהו נפל מהמשטח ונפגע.

בזירת האירוע צילמה תמונות ואספה את רתמת הבטיחות והקסדה של המנוח. בביקור ביום האירוע מצאה, כי משטח העבודה ממנו נפל המנוח היה מגודר על ידי אֶזֶן יד ואֶזֶן תיכון בצורה שאדם לא היה יכול ליפול ממנו. במקום נפילת המנוח מצאה קסדת מגן ורתמת בטיחות אותם תפסה. המנוח היה בעל אישור הדרכה לביצוע עבודה בגובה, הודרך וחתם על כללי הבטיחות באתר הבניה בפנקס ההדרכה.

בהסתמך על החקירות שביצעה קבעה, כי המנוח לא השתמש ברתמת בטיחות. על פי עדותו של TANG בנקודות שסימן בעדותו בנקודות P- ו N, המקום בו עבד המנוח לא היה גידור. העובד XUAN הוא שהתקין את הגידור במשטח העבודה מיד לאחר התאונה. הנאשם מסר בחקירתו מיום 9.9.12 כי לא בדק את ממשטח העבודה ממנו נפל המנוח, וכי לאחר פינויו של המנוח לבית החולים ראה שחסר גידור בקטע שסומן P-Q. מעדויות הפועלים הסינים עולה, שלא היה גידור במשטח עליו עבד המנוח.

משכך קבעה, כי המנוח עבד על משטח ללא גידור וללא רתמת בטיחות. בשלב כלשהו מעד ונפל מגובה 4.5 מטרים. בהתאם לממצאים ניתן להסיק כי מנהל העבודה לא דאג לגידור משטח העבודה ממנו נפל המנוח ולא ווידא שהמנוח השתמש בצידוד מגן אישי.

כן הוגש לוח התמונות שצילמה החוקרת גיישים (ת/10), הכוללים תצלום המשטח עליו עבד המנוח והנקודה בה נמצא לאחר נפילתו.

עדות פאולינה גיישים בבית המשפט

בעת כתיבת הדו"ח, שימשה חוקרת בטיחות במינהל הבטיחות של משרד הכלכלה.

בזירת האירוע, נפגשה עם מנהל העבודה, מנהל הפרויקט, המנהל האזורי, האחראי על העובדים הסיניים ועובד סיני שעבד ליד המנוח, מהם קיבלה הסבר על האירוע. הם הראו לה את מקום נפילת המנוח. היא ראתה סימני דם על הקרקע. ליד מקום נפילת המנוח תפסה קסדה ורתמת בטיחות. כמו-כן הראו לה את משטח העבודה עליו עבד המנוח טרם נפילתו. היא קיבלה מסמכים, אחר כך גבתה עדויות ממספר עובדים סיניים, באמצעות מתורגמן, וכן חקרה את מנהל העבודה כחשוד. בעקבות החקירה שערכה הגיעה למסקנה שמנהל העבודה באתר לא דאג שמשטח העבודה ממנו נפל המנוח יהיה מגודר כולו. עוד מסרה שמנהל העבודה באתר לא וידא, כי המנוח ישתמש בצידוד מגן אישי (עמ' 24 שורות 6-11).

על תפקידו של הנאשם באתר הבניה מסרה "רוב האחריות על בטיחות באתר נופלת על מנהל העבודה" (עמ' 24 שורה 13). ובהמשך "במסגרת תפקידו הוא צריך לבדוק פיגומים באתר, משטחי עבודה באתר, כדי למנוע נפילת עובדים, הוא צריך לוודא שהעובדים באתר משתמשים בצידוד מגן אישי. על זה הוא אחראי, בעצם הוא אחראי על רוב סעיפי תקנות הבנייה" (עמ' 24 שורות 15-17).

על גדר המעקה סיפרה "כשאני הגעתי לאתר הבנייה, משטח העבודה היה מגודר על ידי אֶזֶן יד ואֶזֶן תיכון בצורה שאדם

לא היה יכול ליפול. זה מה שהיה כשהגעתי לאתר" (עמ' 25 שורות 1-2). לגבי מצב הגדר לפני התאונה סיפרה "על סמך עדויות שגביתי, נמסר לי בעדויות שבקטע מסוים היה משטח עבודה ארוך ובקטע מסוים לא היה מותקן מגן, לא היו מעקות, המעקות הותקנו לאחר האירוע, לאחר נפילת המנוח" (עמ' 25 שורות 4-5).

איש מהנחקרים לא אמר לה שראה במו עיניו את המנוח נופל ממשטח העבודה. הקביעה שלה התבססה על ההסברים שקיבלה בשטח ואישרה, "בוודאי שזו השערה. כי מה שנאמר לי שלפני קרות התאונה המנוח עבד על משטח עבודה שהיה בגובה מעל הקרקע 4.5 מ', בדיוק בנקודה כשהוא נפל אף אחד לא ראה" (עמ' 25 שורות 12-16).

אישרה, שנ/6 הוא הדו"ח שערכה ביום קרות התאונה. לגבי שורה 17 - 22, "לא קיבלתי הסבר איך קרתה התאונה" הסבירה "לא קיבלתי הסבר לתאונה מאותו פועל סיני שעבד כי הוא לא היה דובר עברית. אני כן קיבלתי הסבר איפה עבדו עובדים סיניים ביחד עם המנוח לפני קרות התאונה" (עמ' 25 שורות 24-27). היא חקרה את העובד הסיני אך שמו לא מוזכר בדו"ח שלה. בהמשך סיפרה שאינה יודעת אם חקרה אותו, כי לא הזכירה את שמו. אחד העובדים אמר לה שהוא עבד יחד עם המנוח (עמ' 26 שורות 3-5). SIAYUN XUAN מסר לה שעבד עם המנוח (עמ' 16 שורות 6-7).

אישרה את נ/7 דו"ח התפיסה מיום האירוע.

על העובדה שהעובדים הסינים נחקרו רק ב- 1.8 הסבירה בכך שהיה צורך בזימון מתורגמן (עמ' 16 שורה 18).

ביום 1.8.12 חקרה את הפועל הסיני יחד עם מתורגמן. ביום 22.7 שוחחה איתו בעזרת הפועל שהבין קצת עברית אך לא היה די בכך כדי לגבות עדות. לדבריה, היא קיבלה הסברים מכל הפועלים אך לא יכלה לגבות עדות.

עוד אישרה, כי אחד הפועלים הסינים אמר לה שעודד סולומון נתן לו הוראה להתקין מעקה, והוסיפה "אחד מהפועלים הסינים התקין את המעקה" (עמ' 26 שורה 32).

בהמשך נחקרה על העובדה שמנהל הפרויקט סולומון לא נחקר כחשוד:

ש. אמרו לך שעודד סולומון נתן הראה כזו למה לא מצאת לנכון לחקור אותו?

ת. לא מצאתי לנכון לחקור אותו, זה לא משנה לי שום דבר בדו"ח החקירה שלי

ש. זה לא מעורר שום חשד

ת. לפי התקנות והחוקים מוטלת החובה על מנהל העבודה ורק חלק קטן על המבצע ולא על מנהל הפרויקט.

ש. אבל הוא המנהל הכללי

ת. זה קשור למשטרה ולא אלי" (עמ' 27 שורות 7-13).

עדויות של QINGNUA TANG

בתקופה הרלבנטית היה אחראי על העובדים באתר הבנייה, "אני הייתי איש קשר קיבלתי הוראות מהקבלן הישראלי. והייתי מציב את העובדים לפי התפקידים לפי ההוראות" (עמ' 13 שורות 24-25). אישר, כי תפקידו כלל חלוקת העבודה. נשאל אם תפקידו היה מנהל עבודה של הסינים והשיב "הייתי מנהיג לא מנהל עבודה. כמו שאר הפועלים" (עמ' 17 שורה 26) ובהמשך "נכון. אני פשוט עזרתי להבהיר את ההוראות של האחראים הישראליים" (עמ' 17 שורה 28).

ביום האירוע "זה היה אחרי ארוחת צהריים ואחרי מנוחת הצהריים, אני הייתי בבניין סמוך ושמעתי אנשים שקראו לי וצעקו כי קרה משהו" הוא היה במרחק "20,30 מטרים מהמקום". הוא הגיע למקום וראה "פועל שכוב על הקרקע" שמו צ'אי (עמ' 14 שורות 1-8).

לדבריו, הוא ראה היכן נפל המנוח אך לא ראה כיצד קרתה הנפילה.

על עבודתו של המנוח סיפר ש"הוא עשה עבודת תפסנות. שם רשת כזאת ומסמן. העד מדגים כיצד המנוח סימן באמצעות חבלים. המנוח עמד בגובה בערך 4 וחצי מטר מהקרקע שם הוא סימן באמצעות חבלים על איזה שהוא משטח" (עמ' 14 שורות 12-13 וכן עמ' 17 שורות 19-24). לגבי המשטח עליו עבד המנוח סיפר "המשטח לא נשען על כלום הוא רק הונח". (עמ' 14 שורות 14-15).

אישר את השרטוט (ת/4) ששרטט במהלך חקירתו, לפיו המנוח עמד על המשטח ונפל על הרצפה, וכן הוצגה לעד תמונה מיום 1.8.12 של הפיגום לגבי ציין "אני מזהה את הפיגום, המנוח עמד על המשטח למעלה איפה שמסומן באיקס, (אני מסמן בטוש מרקר צהוב) והוא נפל למטה איפה שסימנתי חץ בצבע צהוב" (עמ' 14 שורות 19-23). עוד הסביר, כי "בזמן התאונה החלק שמשמאל לנקודה שסימנתי בצהוב על הפיגום לא הייתה במקום" (עמ' 14 שורות 24-28).

אישר, כי סימן בחקירתו מיום 1.8.12, על גבי התמונה מנקודה P לנקודה N כחלק שלא היה בו גידור בעת התאונה. ראה את המנוח עומד שם "בערך 8 עד 10 דקות לפני האירוע" (עמ' 15 שורה 1).

אישר, כי נערכה איתו שיחת הבהרה על ידי החוקר בתיק ביום 14.9.16. הוטח בו שלחוקר הוא מסר שעברו 3 דקות מרגע שראה את המנוח עומד על הדיקט ועד לנפילה והשיב "עברו שנים מאז, והזיכרון לא מדויק, גם אז לא הסתכלתי על השעון אני זוכר מספר דקות, 3,8, דקות" (עמ' 15 שורות 9-10).

כאשר נשאל מתי הוסף המעקה שבתמונה במקום בו עמד המנוח הסביר "זה קרה אחרי האירוע, הלכתי איתו לבית החולים שחזרתי ראיתי שהוסיפו את המעקה הזה", שעתיים אחרי התאונה ראה ששמו מעקה (עמ' 15 שורות 12-14).

כשראה את המנוח מספר דקות לפני הנפילה הוא עמד למעלה "היה לו כובע מגן, קסדה" (עמ' 15 שורה 17).

לדבריו, המנוח "נפל מהמשטח" (עמ' 15 שורה 28). הירידה מהמשטח היא דרך המדרגות וכך הונחו לפעול (עמ' 15 שורה 30 עד עמ' 16 שורה 2).

העיד שביום האירוע, לא היה משהו חריג בהתנהגותו של המנוח (עמ' 16 שורה 5) ואישר, כי רק עובד אחד היה ליד המנוח בעת האירוע ואינו יודע אם היה עוד מישהו חוץ ממנו (עמ' 16 שורות 22-25).

הכחיש, כי אחד העובדים אמר לו שהמנוח נפל כתוצאה מטיפוס על הפיגום. הכחיש את האמור בעדותו מיום 23.6.16 בשורה 61 בה נשאל ואישר, כי העובד אמר לו שהוא נפל כתוצאה מטיפוס על הפיגומים. לדבריו "לדעתי התרגום לא היה נכון. אפילו הטיפוס דרך פיגומים ונפילה לא גורם למוות בגובה הזה. זה נפילה של 2 מטר לא יותר" (עמ' 16 שורות 27-32). עמד על כך שלא ראה את המנוח מטפס "אני ראיתי אותו כמה דקות לפני האירוע ראיתי את המנוח על המשטח למעלה" (עמ' 17 שורה 2).

אישר, כי העובד שהיה ליד המנוח הוא LIN JIUSHENG (נ/1), "הוא היה על אותו משטח מצדו השני של המשטח" (עמ' 17 שורות 5-8).

אישר, כי המנוח היה קרוב משפחתו.

אישר האמור בעדותו הראשונה מיום 1.8.12, כי ראה את המנוח בסביבות 12:30 כשחזרו מארוחת הצהריים.

אישר, כי ראה את המנוח מסמן עם מטר "זה העבודה שלו לסמן למעלה למטה" (עמ' 17 שורה 16). אשר לשעה השיב "יכול להיות שזה 12:20 או 12:30 איני זוכר את השעה המדויקת" (עמ' 17 שורה 18).

בחקירתו החוזרת נשאל על האפשרות לירידה דרך הפיגום והשיב "לא. זה חובה להשתמש במדרגות". בהמשך הבהיר, כי "מותר להשתמש או במדרגות או בסולם" וכי השימוש בפיגום "זה מסובך, קשה להשתמש בפיגומים וזה מאוד לא בטוח ומסוכן" (עמ' 18 שורות 8-12).

בעקבות כך חקר גם ב"כ הנאשם בנגדית חוזרת:

"ש. אתה אומר כי זה מסוכן, נכון, אך אפשרי לעשות זאת?

ת. אני לא יודע, לא ראיתי אותו מטפס על הפיגומים האלה.

ש. שאלתי באופן כללי?

ת. לדעתי לא" (עמ' 18 שורות 14-17).

מנ/2, עדות העדמיום 1.8.12 בחקירת התמ"ת עלה, כי לאחר שובם מארוחת הצהריים ועד לנפילתו עבד המנוח "למעלה בכל מקום" (עמ' 1 שורה 23). "המנוח עבד בכל מקום" (עמ' 2 שורה 9) ולא ידע לומר היכן בדיוק. לדבריו "היה גידור חלקי" (עמ' 2 שורה 26). סימן על גבי התמונה, כי **מנקודה P לנקודה N לא היה גידור** (עמ' 3 שורות 1-2). על המועד בו גודר המשטח "אני נסעתי עם המנוח לבית החולים. כאשר אני חזרתי מבית החולים הגידור כבר היה", הוא חזר בסביבות השעה 13:30-14:00 (עמ' 3 שורות 5-6). לא יודע מי התקין את הגידור. כובע מגן ורתמת בטיחות היו ליד המנוח, לא יודע מי הוריד אותם מהמנוח.

מנ/3, עדות העד מיום 23.6.16 במשטרת ישראל סיפר, כי הוא והמנוח היו "במרחק 20 מטר זה מזה" לפני התאונה. המנוח "עשה מדידות. הוא היה ב-4 מטר גובה" (שורה 16). "זה היה על פיגומים נכון, על משטח דיקט שהוצב על פיגומים בגובה 4 מטרים" (שורה 20). העד שירטט את זירת האירוע (ת/4), לא זוכר אם הוא או הנאשם השתתפו בתחקיר שערך עודד סולומון. על רגעי התאונה **"לא ראיתי, שמעתי רעש עז, ואז הסתובבתי, שמעתי את הרעש של החבטה שלו למטה"** (שורה 38). לדבריו לא היה מעקה ולא סולם (שורה 40).

למנוח הייתה קסדה אך לא הייתה חגורת בטיחות. הדרך לעלות למעלה היא דרך המדרגות או טיפוס על הפיגומים. המנוח היה למעלה והעד היה למטה. לא ראה איך המנוח עלה למעלה, שמע מעובד אחר, שאינו זוכר מיהו, שהמנוח עלה למעלה דרך הפיגומים. **שלל מפורשות שהמנוח נפל בעת טיפוס על הפיגומים "לא, הוא כבר היה למעלה"** (שורה 64). המנוח היה על המשטח וערך את המדידות. **לין ג'אושנג** הוא עובד מחברה אחרת ולא ראה אותו מזה שנים. "לין היה 5 מטר לידו למעלה באותו המפלס" (שורה 84). שוחח עם פועלים אחרים איש לא ראה, הם רק שמעו את רעש החבטה (שורה 79).

ת/4, שרטוט שערך העד לפיו המנוח עבד על משטח בגובה כ-4 מטר על משטח ה"דיקט" ואת המקום בו נמצא לאחר נפילתו.

ת/5, תמונת זירת האירוע שכותרתה "תמונה מס' 4" עליה סימן העד את הקטע בו לא היה גידור על גבי המשטח בין הנקודות N לנקודה P, נקודות שביניהן לא היה גידור כעולה מעדותו בנ/2. במהלך עדותו בבית המשפט סימן את הנקודה עליה עבד המנוח על הפיגום, בין הנקודות N ל-P ומתחת על הרצפה את המקום אליו נפל המנוח.

ת/6, תמונה נוספת של הפיגום שהוצגה לעד במהלך עדותו בבית המשפט, ממנה עלה, כי ישנו משטח עבודה מעל הפיגומים ועליו סימן שתי נקודות, כמו בת/5, נקודה אחת עליה עמד המנוח ללא גידור ונקודה על הרצפה אליה נפל המנוח.

ת/7, מזכר שערך רשף עוז בקשר לנ/3 ממנו עולה, כי שוחח עם העד באמצעות מתורגמנית בשיחת ועידה וזה מסר, כי עברו 3 דקות בין השלב בו ראה את המנוח עומד על המשטח ועד שראה אותו על הרצפה לאחר הנפילה. שלל שהמנוח ירד דרך הפיגום, כי הדבר כלל לא בר ביצוע וכן כי ראה את המנוח. הפועלים עולים ויורדים מהמשטח דרך המדרגות, כך הם הונחו לפעול.

עדותיו של GUANGH PENG

ביום האירוע שבו מארוחת הצהריים בסביבות השעה 12:30 וראו שהמנוח נפל מלמעלה. הוא לא ראה את המנוח נופל. בשל חלוף הזמן לא זכר היכן עבד המנוח ומאיפה הוא נפל **"כשראינו את המנוח על הרצפה, לא היה לו רתמת בטיחות"** (עמ' 19 שורה 10).

בחקירתו הנגדית הוטח בו, כי TANG נתן הוראות עבודה לעובדים הסינים והשיב "עבדנו כולם ביחד, לא שהוא היה אחראי עלינו" (עמ' 19 שורה 20), ובהמשך "עבדנו יחד אבל אנחנו לא יכולים לדבר עברית, והוא יכול לתקשר עם הישראלים" (עמ' 19 שורה 22). עמד על כך שכולם עבדו יחד, אך בגלל שהפועל TANG תיקשר בשפה העברית הוא

היה מציב אותם בעבודה (עמ' 19 שורה 24).

אשר את דבריו בחקירה, כי המנוח עבד בכל האתר במדידות.

הוטח בו, כי בחקירתו אשר שהיה גידור והשיב "אחרי האירוע ראיתי שיש שם גידור לפני כן לא שמתי לב" (עמ' 19 שורות 31-32).

אינו מכיר אדם בשם לין (נ/1) ואינו יודע אם עבד עם המנוח (עמ' 20 שורות 1-2).

ב/4, עדות העד מיום 1.8.12, בחקירת התמ"ת מסר שראה את המנוח לסירוגין במהלך היום של התאונה. לדבריו, המנוח עבד בכל האתר ואינו יודע מה היה המיקום המדויק שלו. למנוח הייתה קסדה אך לא יודע אם הייתה לו רתמת בטיחות (עמ' 2 שורה 5). לדבריו, היה מעקה ביום התאונה. לאחר ששמע רעש והתקהלות הגיע למקום וראה קסדה ורתמת בטיחות ליד המנוח. לא יודע מי מצא את המנוח ראשון. בדרך כלל המנוח עבד לבד.

עדוּתו של QIAN ZHEZHONG

סיפר **שהמעקה** שסימן מנקודה P לנקודה N בתמונה שהוצגה לו במהלך חקירתו הותקן "**לאחר האירוע**" (עמ' 21 שורות 10-11). וכי סולומון הורה להתקין את המעקה (עמ' 21 שורות 14-15).

בחקירתו הנגדית הוסיף, כי הוא לא התקין את המעקה אלא פועל עובד אחר (עמ' 21 שורות 25-30).

הוא מכיר את XUAN אך אני לא יכול לאמת אם זה אותו אדם זה שהתקין את המעקה" (עמ' 22 שורה 1). עומת עם דבריו בעדותו מיום 1.8.12 בה מסר, כי XUAN הוא שהתקין את המעקה והשיב "אני מכיר את הבן אדם אבל עבר הרבה זמן מאז שדיברתי במשטרה ואני לא זוכר". XUAN כיום (עמ' 22 שורות 4-6).

על עבודתו עם המנוח סיפר, "**עבדנו ביחד באותו בוקר, אחרי האוכל המנוח חזר הכי מוקדם לעבודה**, אני עדיין לא חזרתי לעבודה, עדיין הייתי במנוחה. **זה היה אופיו של המנוח לחזור מהר לעבודה**. אני טרם הספקתי" (עמ' 22 שורות 12-14).

כן הוגש **ת/8**, עדות העד מיום 1.8.12 בחקירת התמ"ת בצירוף תמונה שנלוותה לעדות. לפי התמונה לא היה מעקה בין הנקודות שסומנו P ל-N על משטח העבודה עליו עבד המנוח. לדבריו, לא היה מעקה בין הנקודות שסומנו P ל-N על משטח העבודה וזה נעשה לאחר פינוי המנוח לבית החולים (שורה 15). העד הורה לפועל בשם JIAYON XUAN להתקין את הגדר, זאת בהוראה של סולומון (שורות 19-22).

עדוּתו של JIAYON XUAN מיום 1.8.12 בחקירת התמ"ת (נ/5)

עמוד 15

סיפר לגבי התאונה "אני רק יודע שהוא נפל מלמעלה למטה" (עמ' 1 שורה 8). הוא עבד עם המנוח אך לא היה לידו בעת שנפל ולכן לא ראה איך קרתה התאונה. לדבריו, המנוח חבש את הקסדה אבל לא את רתמת הבטיחות (עמ' 1 שורה 20). הוצגה לו תמונה מספר 4 (ת/5) לדבריו, **לא היה מעקה לפני קרות התאונה, הוא הרכיב את המעקה בסביבות 13:00 ביום האירוע בהוראת QIAN ZHEZHONG**. לעדותו צורפה התמונה בת/5 ועליה הסימון P-N המקום בו לא היה מגן במשטח העבודה של המנוח. לא יודע מי מצא את המנוח ראשון.

עדותו של השוטר רשף עוז

העד גבה את הודעת הנאשם מיום 31.7.14.

ההגנה העלתה טענות כנגד אופן גביית עדותו של TANG (נ/3) וכן כנגד ההחלטה שלא לחקור את סולומון כחשוד בתיק.

העד שלל, כי הדריך את TANG בחקירתו. עמד על כך ששאל את העד שאלות כפי שהוא נוהג לעשות בכל חקירה.

אישר את המזכרים שערך אודות זימונו של סולומון לחקירה כחשוד ובהמשך ביטול זימונו והעובדה שלא נחשד בתיק (עמ' 32 שורה 8 עד עמ' 33 שורה 7). לדבריו, הוא פעל על פי הוראות שניתנו לו ואינו יודע מה עמד בבסיס ההחלטה. להבנתו המשטרה הסתמכה על מסקנות חוקרת התמ"ת, אך לא הוא קיבל את ההחלטה לגבי אי חקירתו של סולומון כחשוד (עמ' 33 שורות 13-25).

נ/9 - מזכרים שערך העד רשף מהם עולה, כאמור, כי סולומון זומן לחקירה כחשוד ובהמשך הוחלט לבטל את זימונו, כך שרק הנאשם נותר חשוד בתיק זאת בהסתמך על חומר החקירה ומסקנות חוקרת התמ"ת כי הנאשם כמנהל העבודה באתר הוא החשוד בגרימת מוות ברשלנות של המנוח.

עדותו של עודד סולומון

בעת האירוע שימש כמנהל פרויקט מטעם היזם שבירו. הנאשם היה מנהל עבודה ראשי בשלב השלד. על תחום אחריותו שלו ושל הנאשם סיפר "האחריות שלי כמנהל פרויקט זה לנהל את התקציב, לעשות את ניהול לוחות הזמנים, ניהול תקציבים, ניהול קבלני משנה ולנהל את כל הפרויקט בכל התחומים ולמנות מנהלי עבודה בהתאם להתקדמות הביצוע. **תפקידו של הנאשם כמנהל עבודה ראשי הוא לנהל את ההזמנות ואת העבודה מול הקבלנים שהקבלן מינה, גם ברמת הבטיחות. במקרה שלנו הוא היה חתום על כמנהל הבטיחות באתר ותפקידו לנהל את העבודה מול אותם קבלנים על בסיס יומי"** (עמ' 34 שורות 18-22).

כשנשאל מה ידוע לו על התאונה התקשה לתת תשובה ברורה **"בהמשך לכל התחקירים, מבחינתי יש המון ערפל ואי וודאות מבחינתי על מה שקרה"** (עמ' 34 שורה 24) ובהמשך **"מבחינתי יש הרבה ערפל בהקשר למה שקרה וזה מה שניסינו להסיק אני והנאשם באותו יום. אני מניח שידועה לכם השתלשלות האירועים שאני ואמיר ערכנו יום או יומיים אחרי האירוע, זה למעשה סוג של סיכום של שרשרת אירועים שנדרשתי לבצע מטעם סמנכ"ל הביצוע של החברה. כל תאונת עבודה אנו צריכים למלא דו"ח"** (עמ' 34 שורות 26-29).

נשאל שוב מה קרה באותו היום והשיב "באותו יום, זה היה זמן של שעת צהריים למיטב זכרוני, יצאתי לסידורים והפסקת צהריים... אחרי כמה זמן קבלתי שיחה מאמיר שאמר לי שקרתה תאונה שלמישהו קרה משהו ושגגיע. **כשהגעתי אחרי חצי שעה או 40 דקות לאתר בדיוק מד"א פינתה את הפצוע מהאתר. מהשלב הזה למעשה ניסינו להבין מה קרה, אם מישהו ראה, אם מישהו שמע או ידע. ניסיתי להביא כל מיני אחראים על הקבלן סיני, כמובן תוך כדי הביצוע איך שקראנו למד"א, הגיעה ניידת והשוטרים שהיו פה לפניי, חיון הגיע ראשון וניסה לתחקר את האירוע, לקח ממני עדות ואם אני לא טועה גם מאמיר. לאחר מכן, הגיעה ניידת משטרה וצילמה את האזור ואחרי זה הגיעה גב' פאולינה ממשד העבודה והיא תחקרה וצילמה את השטח וצילמה את אמצעי המיגון שהיו במקום, קסדה, רתמת בטיחות, משקפיים וכיו"ב. אני חושב שהיא שאלה כל מיני שאלות, מילאה דו"ח. יום אחרי זה ניסינו להבין מהפועלים שהיו באותו זמן אם מישהו ראה. זה מה שאני יודע" (עמ' 35 שורות 1-11).**

לשאלה האם ניתנה הוראה לגדר את המקום שממנו נפל המנוח השיב "יש לנו הוראות על בסיס יומי, ככל שהעבודה מתקדמת להמשיך את אמצעי המיגון תוך כדי עבודה. הקבלנים יודעים את זה" (עמ' 35 שורות 15-16).

נשאל שוב האם בעקבות התאונה ניתנה הוראה לגדר המקום והשיב "לא. כשקרתה התאונה אני לא זוכר אם הפועלים חזרו לעבוד או לא. היינו במשרד ותחקרנו וכל שעה שעתיים הגיע מישהו" (עמ' 35 שורות 18-19).

בחקירתו הנגדית הוטח בו האמור בשורות 3-4 לפיהן נערך תחקיר ביום הארוע והשיב "זה לא סביר, יכול להיות שזה היה יום או יומיים אחרי" (עמ' 35 שורה 29).

אישר את האמור בעדותו במשטרה מיום 21.6.16 (נ/10). העד והנאשם ביצעו תחקיר של התאונה ביום האירוע. ציין, כי ב"כ הנאשם פנה אליו וביקש ממנו שיחתום על הסיכום שהוא והנאשם ערכו. רשמו סקירת עובדות והשתלשלות האירועים אך לא נרשמו מסקנות. הם תחקרו את כל העובדים אשר נכחו במקום "לא קיבלנו תשובות המסקנה שלי עד היום לאחר 4 שנים שאף אחד לא ראה מה קרה" (שורה 15).

מנ/11, **תצהיר של העד** מיום 31.1.16 בקשר לכתב האישום המתנהל כנגד הנאשם אליו צורף סיכום התחקיר אודות תאונת העבודה שנערך על ידי העד והנאשם.

מהתצהיר עולה, כי הסיכום נערך על ידו ועל ידי הנאשם כבדיקה פנימית "באמצעות ובעזרת מנהל העבודה של צוות הפועלים הסינים באתר פרויקט "שחם", ששמו TANG QINGHUA".

מסיכום נתוני התאונה כפי שערכו העד והנאשם עולים הפרטים הבאים:

א. ביום 22.7.12 בסביבות השעה 12:00 יצאו הפועלים להפסקת אוכל, וכך עשה גם הנאשם ששהה מחוץ לאתר. כשש הנאשם בסמוך לשעה 12:35 שמע צעקות וראה התקהלות של הפועלים. הוא רץ למקום האירוע וראה את הפועל שוכב ומדמם ליד טפסנות התקרה (טפסנות האקרו). ליד המנוח היו "כובע ומשקפי מגן, רתמת בטיחות וכפפות עבודה".

ב. לאחר פינוי המנוח לבית החולים ניסו השניים להבין מה קרה ושמעו הערכות מהפועלים הסינים אך "לא

הצלחנו להבין בבירור האם הוא עבד על התקרה או החליק מטפסנות האקרו בזמן טיפוס או הרכבת האקרו, בשלב מאוחר יותר הבנו שכל הנראה אף אחד מהפועלים לא ראה בדיוק מה קרה".

ג. בשלב מאוחר יותר הגיע שוטר מז"פ שתיעד את מקום התאונה לרבות "המיקום המדויק שבו שכב הפצוע (גם את כתמי הדם), כובע מגן, משקפי מגן, רתמות בטיחות, כפפות עבודה וטפסנות "האקרו"/טפסנות התקרה שממנה כביכול מעד הפועל".

ד. יותר מאוחר הגיעה החוקרת גיישים ותיעדה אף היא את זירת האירוע ולקחה את אביזרי הבטיחות שהיו על הרצפה.

ה. בתאריך 23.7.12 פנה עודד סולומון למנהל של הפועלים הסינים ששמו צ'אן וביקש לדבר בתרגומו עם הפועלים כדי להבין מה קרה וזה מסר לו בשיחתם הטלפונית כי **"הבנתי ממנו שהוא דיבר עם מספר פועלים בשטח שלא הבנתי אם באמת ראו והוא טען שכל הנראה הוא טיפס על פיגום האקרו ונפל מגובה שלא ידוע במפורש"**.

ו. ביום למחרת, 24.7.12 שוחח סולומון באמצעות מנהל הפועלים עם הפועלים הסינים ואלה מסרו ש"פועל סיני בשם (LIN JIUSHENG) שבאותו הזמן (לדבריו) קשר ברזל בקורה על גבי הטפסנות בגובה של כ-4.5 מטר בערך בצמוד למקום טיפוס הפועל שנפל, הוא הבחין שהפועל שנפגע טיפס על האקרו וכאשר הגיע למפלס הטפסנות (4.5 מ') נפל לאחור כשניסה לעלות על גבי טפסנות הקורה, בנוסף ציין הפועל שהבחין שלנפגע שטיפס היה עם חגורה בידו וקסדה על ראשו".

גרסאות הנאשם לגבי גידור משטח העבודה - והגרסה הכבושה שמסר בבית המשפט

קיים פער משמעותי בין גרסת הנאשם כפי שנמסרה במשטרה לבין עדותו בבית המשפט בנוגע לקיומו/העדרו של גידור במשטח העבודה עליו עבד המנוח. אומר כבר עתה, כי איני מקבלת את גרסתו שנמסרה בבית המשפט לפיה היה גידור בעת קרות התאונה וכי מאן דהוא הוציאו בעת האירוע כדי להביא לפגיעה במנוח, גם מן הטעם שגרסה חמורה זו לפיה מאן דהוא הביא באקט פלילי למותו של המנוח לא הועלתה על ידי הנאשם בשום שלב בחקירותיו ולא על ידי מי מהעדים שנחקרו בתיק וגם מן הטעם שמדובר בגרסה כבושה הסותרת את גרסאותיו הקודמות של הנאשם ללא הסבר המניח את הדעת.

עדות הנאשם בבית המשפט

כמדי יום יש לפועלים הפסקת צהריים בין השעות 11:30 ל- 12:30. בזמן זה, סיפר הנאשם "אני יצאתי בשעה 12:00 לאכול, חזרתי בסביבות 12:30 בכוונה לחזור לעבודה וראיתי מהומה מתחת למשטח העבודה, חשבתי מרחוק שיש קטטה או משהו, רצתי לשם וראיתי איזה סיני מדמם, ישר הזמנתי מד"א שהגיע בתוך 10 דקות והתקשרתי גם לעודד לעדכן אותו וגם הגיע שוטר אחרי חצי שעה ולקח את כל הניירת מהמשרד וזהו" (עמ' 37 שורות 9-16). בזמן ההפסקה

אסור לפועלים לעבוד (עמ' 37 שורות 17-18).

על תפקידו שלו באתר הבניה סיפר הנאשם:

"אני מנהל עבודה בחברה. רק שבוע לפני האירוע או שבוע וחצי נכנסתי לחברה כמנהל עבודה והתחלתי בליווי עם עודד מנהל הפרויקט וירון מנהל אזור שהוא היה מנהל עבודה לפני ליווי אותי עד האירוע ואחרי האירוע. אני בדקתי שכל העובדים קיבלו הדרכה לעבודה בגובה והכל היה תקין ואני תמיד עובד ככה, לפי כללים, משגיח על העובדים, שומר עליהם ומספק להם מה שחסר וגם הזמנות בקשר לעבודה" (עמ' 37 שורות 20-24).

ב"כ הנאשם רענן זכרוננו של הנאשם לגבי התחקיר שהחברה עשתה והלה השיב "עודד קיבל הוראה מלמעלה לעשות תחקיר והוא התקשר למנהל סיני להגיע ותחקר אותו והגענו למסקנה מהמנהל שלהם שהוא הבין מהסינים שהפועל תוך כדי טיפוס נפל" (עמ' 37 שורות 26-27).

בחקירתו הנגדית אישר כי כמנהל העבודה הוא אחראי על הבטיחות באתר העבודה (עמ' 38 שורות 2-3).

אישר, כי במסגרת האחריות שלו הוא אחראי בין היתר על כך שהפיגומים יהיו מגודרים ושהעובדים יעבדו עם ערכת בטיחות (עמ' 38 שורות 4-6). אישר, כי הגדר והרתמה נועדו למנוע נפילות מהפיגומים (עמ' 38 שורות 7-8).

לדברי הנאשם, "היו מעקות לכל הפיגומים באותו יום. רק אחרי האירוע ראיתי שחסר. בבוקר כשהגיעו הסינים נכנסתי איתם, הכל היה מגודר, מי שעלה למעלה לבש רתמה, הכל היה תקין ולא ראיתי מעקות שחסרים או מישהו היה חסר לו ציוד מגן כלשהו" (עמ' 38 שורות 10-12). כשהוטח בו שבחקירתו מיום 9.9.12 סיפר שלא היו מעקות לכל המשטחים והשיב "זה משטח עבודה גדול לאורך כל הבניין ואיפה שעבדו הסינים היו מעקות ויש משטח עבודה שממשיכים לבנות אותו כולל מעקה ואז הוא משמש לעבודה. כנראה לזה התכוונתי" (עמ' 38 שורות 15-16).

בהמשך אישר, כי במקום ממנו נפל המנוח היה חסר חלק מהמעקה וגילה זאת רק אחרי האירוע (עמ' 38 שורה 18).

ש. אתה הגעת למקום, ראית את המנוח שוכב על הרצפה מדמם, עמדת ליד, מסתכל למעלה ורואה שחסר חלק במעקה מעל המקום בו אתם נמצאים?

ת. אמת. אני רוצה להגיד שהיו מעקות בכל הצדדים והופתעתי שלא היה מעקה בחלק הזה, כנראה שמישהו פירק אותו".

הוטח בו שבאף אחת מ-3 חקירותיו לא טען זאת והשיב "לא שאלו אותי. החוקר שאל שאלות ועניתי לו. לפאולינה בטח אמרתי אבל היא לא התייחסה לזה, היא רשמה מה שהיא רוצה" (עמ' 38 שורות 19-26).

הוטח בו שמדובר בטענת הגנה שהיה עליו להעלות בכל הזדמנות והשיב "בתוך דקה אפשר להוציא את המעקה הזה" (עמ' 38 שורה 29). נשאל שוב מדוע לא טענה זו בעבר והשיב "אני לא חשבתי.... אני ידעתי שעשיתי הכל לפי הכללים אז לא חיפשתי להגן על עצמי" (עמ' 39 שורה 1).

נשאל שוב איך ייתכן שהיה מעקה ומישהו הוציא אותו והנאשם לא אומר על כך דבר באף אחת מ-3 חקירותיו והשיב "אמרתי לך, החוקר שאל שאלות ועניתי לו" (עמ' 39 שורה 5).

אשר, כי פאולינה הציגה לו תמונה בה אישר שבחלק המסומן מנקודת P עד ל-Q היה חסר מעקה.

אשר לבדיקת המשטח ממנו נפל המנוח וגידורו או אי גידורו מסר תשובות סותרות ומבולבלות:

"ש. אתה לא בדקת את משטח העבודה ממנו נפל המנוח, נכון?

ת. **כל יום אני בודק ונכנס עם הסינים ומשגיח.**

ש. אמרת דברים אחרים בחקירתך. אני שוב שואל, האם בדקת את משטח העבודה באותו יום?

ת. **באותו יום לא רשמתי בפנקס הכללי כי לפי הכללים אני צריך לרשום פעם בשבוע. באותו יום בדקתי כמו כל יום שהכל בסדר ולא ראיתי צורך לרשום כי היה רישום".**

כשהוטח בו שבחקירתו אישר שלא בדק את המשטח השיב "החוקר מביא לי את זה שלא בדקתי אבל אני אומר שלא רשמתי את זה בפנקס הכללי. לא עשיתי בדיקה עם רישום, לזה התכוונתי. לבדוק איפה עובדים הפועלים, אני כל יום בודק, מסתכל ומשגיח".

עוד הוטח בו שבחקירתו מיום 31.7.14 מסר שלא בדק את המשטח אלא רק הסתכל מרחוק והשיב "אני בדקתי כמה ימים לפני האירוע ותיעדתי את זה בפנקס הכללי. באותו יום הסתובבתי ולא ראיתי שום מעקה שחסר". אך מיד מסר גרסה שונה:

"ת. **לא בדקתי, התכוונתי לזה שלא רשמתי. אסור להסתכל מרחוק?**

ש. אבל אני אומר שחובה עליך לא להסתכל מרחוק אלא ללכת לשם ולראות ששום דבר לא חסר.

ת. **מרחוק ומקרוב אני תמיד משגיח שהכל בסדר. לא שאלו אותי אם הסתכלתי מקרוב.**

ש. היה צריך לשאול אותך אם הסתכלת מרחוק או מקרוב?

ת. **כשאמרתי שלא בדקתי התכוונתי שלא תיעדתי את הבדיקה"**

שוב הוטח בו שאמר בחקירתו, כי כלל לא בדק אלא הסתכל מהמשרד השיב :

"ת. **לא בדקתי זו הכוונה שלא תיעדתי ברישום.**

ש. **אני מציג לך את הדברים שלך כפי שנמסרו במשטרה.**

ת. **אני מהמשרד מסתכל, כי יש לי עבודות אחרות, הזמנות, וגם מקרוב, משגיח"**(עמ' 39 שורות 9-20).

הנאשם אישר שהוקם מעקה חדש מיד אחרי התאונה:

ש. **זמן קצר לאחר התאונה בערך כ-40 דקות הוקם מעקה באותו מקום שחסר, נכון?**

ת. **כן" (עמ' 40 שורות 10-11).**

הנאשם אישר, כי אינו יכול לאשר או לשלול שהמנוח עבד על המשטח:

ש. **אתה ראית את המנוח באותו יום?**

ת. **הם סינים, הם דומים.**

ש. **אז אתה לא יכול להגיד אם ראית אותו עובד לפני התאונה?**

ת. **הייתי חדש שם.**

ש. **בעצם יהיה נכון לומר שלא ווידאת שהמנוח עובד עם ציוד אישי?**

ת. **אני מוודא כל מי שצריך לעבוד בגובה וצריך ציוד אני מוודא שהוא משתמש בזה כראוי.**

ש. **האם לפני שיצאת להפסקה בדקת שהמנוח עובד עם ציוד מגן אישי, עם רתמת בטיחות?**

ת. **בשביל מה לבדוק אם הוא יוצא להפסקה?**

ש. **ואם הוא ממשיך לעבוד?**

ת. **אסור להם לעבוד בהפסקה" (עמ' 40 שורות 12-21).**

גם גרסתו לגבי וידוא ציוד מיגון על העובדים לא הייתה עקבית.

כשהוטח בנאשם שבחקירתו אישר שלא וידא שיש על המנוח ציוד מגן אישי השיב "התאונה קרתה אחרי ההפסקה, והתכוונתי איך אני אוודא. אני חוזר מההפסקה ואני רואה את המהומה. אבל בבוקר כן וידאתי. כל מי שעבד למעלה ווידאתי ואישרתי. לא זוכר אם המנוח היה גם".

בהמשך הוסיף "לא ווידאתי כי הוא היה בהפסקה", וכי "המנוח הזה, אני לא מכיר אותו. אני רואה את הפועלים אבל קשה לי לזהות אותם. הכוונה שלא ווידאתי כי הם היו בהפסקה, אבל בבוקר עד 11:30 כן ווידאתי" (עמ' 40 שורה 22 עד עמ' 41 שורה 10).

לגבי בדיקת המשטח עליו עבד המנוח התבקש להסביר את גרסתו בחקירה לפיה "ראה מרחוק שיש גידור" והשיב "כן. היה גם בסיור בבוקר, מעקות וגם אני עובד במשרד ואני תמיד מסתכל שהכל מתרחש כפי שצריך".

כשהוטח בו שאין די בבדיקה מרחוק השיב:

"ת. אני אומר לך שאני עובד לפי כללים, ובעבודה הספציפית הזאת כל המשטח הגדול נבדק ותועד בפנקס הכללי, באותו יום חזרתי והייתה בדיקה מרחוק ומקרוב ובליוי עם הפועלים אך זה לא תועד בפנקס הכללי.

ש. אך אם היית בודק מקרוב והולך ובודק את המעקות היית רואה שחסר חלק?

ת. לא ראיתי שחסרים שם חלקים" (עמ' 41 שורות 11-26).

על הערכתו על נסיבות נפילתו של המנוח מסר "אני אומר לך - ניסה לטפס ונפל"

כשהוטח בו גרסתו של TANG לפיה המנוח לא טיפס כלל והוא עמד על המשטח למעלה השיב "טנג הוא מנהל העבודה שלו והוא אומר ראה אותו למעלה, אני לא יודע למה הכוונה למעלה".

כשהוצג לו השרטוט של TANG (ת/4) לגבי מיקום המנוח על המשטח ומקום נפילתו השיב "אם הייתי שם, הייתי ישר עוצר את העבודה אם לא היו מעקות והייתי מעיף אותם מהעבודה" (עמ' 41 שורה 27 ועד עמ' 42 שורה 6).

הנאשם העריך, כי מישהו הוציא את המעקה מהמשטח עליו עבד המנוח או שהמנוח רב עם מישהו וזה דחף אותו אל מותו או שהאחראי למותו של המנוח הוציא את המעקה כדי לשבש ראיות (עמ' 42 שורות 11)

כשהוטח בו שהפועלים הסינים העידו שלא ראו משהו חריג באותו יום, וכי המנוח היה חרוץ בעבודתו והיה ראשון לחזור מההפסקה לעבודה השיב:

"ת. הוא כנראה חזר מהר וטיפס מהר ונפל"

ש. אז זה לא קשור לזה שחסר מעקה?

ת. מהעדים שאמרת שהם אמרו שהוא חרוץ וחוזר מהר לעבודה. זה חריג, לחזור מהר לעבודה מההפסקה.

ש. למה זה חריג שהוא חוזר מהר לעבודה, החברים שלו אמרו שהוא היה חרוץ וזה אופיו לחזור מהר לעבודה?

ת. זה מצדיק את הדעה שלי שהוא חזר מהר וטיפס" (עמ' 42 שורות 13-24).

"ש. אתה אישרת כאן היום שלא היה מעקה במקום שבו עמד המנוח, שאתה עמדת ליד המנוח הסתכלת לרצפה וראית שאין מעקה?

ת. אחרי האירוע

.....

ת. אני חוזר - אני ראיתי שאין מעקה אחרי האירוע" (עמ' 42 שורות 8-10).

כשהוטח בו שהמנוח נפל בשל העדר מעקה השיב "לא נכון. אני לא יודע אם הוא היה בכלל למעלה באותו זמן. ממה שידוע לי לא היה חסר מעקות עד לפני ההפסקה, עד שחזרתי מההפסקה ואחרי האירוע ראיתי שחסרים שם שני קרשים, שהם כמו מעקה, אכן יד ואזן תיכון" (עמ' 43 שורות 16-21).

הנאשם אישר, כי על המשטח עליו עבד המנוח חובה להתקין מעקה:

"ת. במשטח העבודה חובה מעקה.

ש. ובכל מקום של עבודה בגובה?

ת. בכל משטח מעל עומק 2 מ' צריך מעקה" (עמ' 44 שורות 4-9).

עדויות הנאשם בחקירותיו בתמ"ת ובמשטרה

מת/13, עדות הנאשם מיום 22.7.12 עלה, כי יצא מהאתר בשעה 12:00 ושב בשעה 12:40 לערך שמע צעקות של הפועלים הסינים, "ישר ניגשתי וראיתי בחור אחד שוכב על הרצפה מדמם מהראש ישר הזמנתי אמבולנס והתקשרתי למנהל הפרויקט עודד שגם היה מחוץ לאתר" (שורות 5-9). עוד מסר כי "הפיגום בערך בגובה של 4.5 מטר, הפיגום מגודר" (שורה 14).

מת/14, חקירתו של הנאשם מיום 9.9.12 על ידי חוקרת התמ"ת גיישים עלה, כי הוא משמש כמנהל עבודה משנת 2008.

הבניה הייתה "בשלב תפסנות + ברזלנות תקרת קומת קרקע". לפני שבוע בערך נתן הוראות עבודה למנהל של הסינים, שהיה מחלק להם העבודה מידי בוקר (ע' 2 שורות 9-14).

"ביום קרות התאונה הסתובבתי בשטח, הכל היה בסדר, היו מעקות במקומות אפה הפועלים היו עובדים, היו מקומות שלא היו מעקות אבל פועלים לא עבדו שם. יש הוראות שאסור לעבוד אפה שאין מעקה" (ע' 12 שורות 15-18).

בהפסקת הצהריים הנאשם יצא לאכול מחוץ לאתר. כאשר שב בשעה 12:30 שמע צעקות. הוא רץ למקום וראה את המנוח שוכב מדמם.

תפקידו של המנוח באתר "הוא עבד כפועל כללי. פעם היה עבוד כברזלן, פעם כתפסן גם עסק בסימנים" (ע' 3 שורות

3-5). לא יודע מה היה מקצועו של המנוח (ע' 3 שורות 9-10), המנוח קיבל הוראות מהמנהל הסיני TANG, לא יודע היכן היה אמור המנוח לעבוד ביום האירוע (ע' 3 שורות 13-14).

כשנשאל האם בדק את משטח העבודה שעליו עבד המנוח השיב **"לא בדקתי"** (ע' 3 שורות 23-25).

הוצגה לנאשם תמונה מספר 4 (ת/5) ונשאל האם היה גידור בין נקודות N-P והשיב **"לא יודע. אני יודע שלאחר התאונה, אחרי שחזרתי מהפסקת הצהריים ואחרי שפינו את המנוח עם אמבולנס אני הסתכלתי למעלה והיה חסר במעקה חלק בין הנקודות P-Q. לפני קרות התאונה לא ראיתי, לא בדקתי האם היה מעקה שם או לא"** (ע' 3 שורה 26 ועד ע' 4 שורה 5).

כשהוטח בו שעל פי חומר החקירה לא היה גידור בין הנקודות N-P השיב **"אני לא יודע, לא בדקתי את המשטח הזה ביום קרות התאונה"** (ע' 4 שורות 9-10).

על התקנת המעקה לאחר התאונה סיפר, **"אני לא יודע, אבל אני ראיתי מיד לאחר קרות התאונה לערך 40 דקות כבר היה מעקה. אני לא נתתי לאף אחד פקודה להתקין את המעקה. אני רק יודע שזה סיניים התקינו את המעקה"** (ע' 4 שורות 15-19).

המנוח נפל מגובה 4.2 מטרים.

לכל העובדים יש כובע ורתמת בטיחות ואינו יודע מדוע המנוח לא השתמש בהם.

לגבי עדים לאירוע מסר **"אני לא יודע, מה שהבנתי מפועלים הסיניים אף אחד לא ראה"** (עמ' 5 שורות 16-17). **לא יודע אם המנוח עבד לבד** (ע' 5 שורות 21).

ב/ת15, **חקירתו של הנאשם מיום 31.7.14** במשטרת ישראל הוטח בו שמשטח העבודה עליו עבד המנוח לא גודר והשיב **"אני לא יודע אם הוא נפל, לא ראיתי, אבל היה גדר והייתה דרך גישה"** (שורה 14), **"אני לא יודע מה קרה שמה, אם נפל או לא נפל, אני לא יודע"** (שורה 19). כשהוטח בו שהמנוח נפל ממקום לא מגודר השיב **"אני לא יודע, לא ראיתי"** (שורה 21).

אישר גרסתו בחקירת התמ"ת, כי לא היה גידור **"אפה שהיה המנוח למטה, הסתכלתי ואני ראיתי שמעליו באמת היה חסר מעקה, קרש"** (שורה 24). כשנשאל מדוע לא היה גידור השיב **"אני לא יודע, היה גידול (אמור להיות "גידור" - אס"ח) על כל המשטח, אני לא יודע למה שמה לא היה. מדובר על משטח גדול"** (שורה 26).

כשנשאל האם בדק את המשטח עליו עבד המנוח השיב **"ראיתי מרחוק שיש גידור. אני ראיתי מרחוק שיש גידור"** (שורות 27-28) ובהמשך **"אני לא בדקתי. אני בודק ורושם. מה זה בדקתי. אני בעין. נכון, אני לא עשיתי בדיקה ולא רשמתי. נכון באותו יום לא בדקתי בכלל. רק ראיתי מרחוק מהמשרד"** (שורות 30-31). כשנשאל האם אמורים לבדוק מרחוק השיב **"לא, אבל חייבים לבדוק כל שבוע פעם אחת. אבל בשביל לוודא למען הבטיחות, מגיעים כל יום ובודקים, לא ראיתי שיש בעיה באותו יום מרחוק כשהסתכלתי"** (שורות 33-34).

הוטח בו שלא בדק את הפיגומים ביום האירוע והשיב **"נכון, לא בדקתי באותו היום. אחרי שהוא נפל ובאתי לראות"**

מה קרה, הסתכלתי למעלה וראיתי שחסר מעקה, לא יודע למה" (שורות 38-39).

שלב התקנת הגדר לאחר התאונה "אני לא אמרתי, ראיתי שהפועלים מיד שמו, כי ראו שחסר" (שורה 49).

לגבי השימוש בציוד אישי "תמיד וידאתי וגם החתמתי אותם שהם ישתמשו" (שורה 16). ובהמשך:

"ש: למה לא וידאת שהמנוח לובש ציוד מגן אישי ובפרט רתמת בטיחות ביום 22.7.12?

ת: הוא לא היה אמור, כי היה שמה מעקה. לא היה לי קשר איתו ספציפי אלא עם אותו אדם שאני מתקשר איתם שאמרתי לך קודם לכן. באותו יום נכון אני לא וידאתי אותו.

ש: הוא היה צריך להיות עם צד (צריך להיות "ציוד"- אס"ח) מיגון ובפרט רתמה?

ת: אני לא יודע. מה שאני יודע שאם יש גידור לא צריך רתמה, ואם אין בטח שצריך

ש: וציוד מיגון אישי?

ת: קסדה, נעליים חייב להיות על כולם בכל מצב...." (שורות 40-47).

בסוף חקירתו הוסיף "אני רוצה לציין שאני לא יודע אם הוא נפל, אם הוא מת מנפילה. מה שראיתי שהוא היה על הרצפה עם פגיעה ראש" (שורות 59-60). כשהוטח בו שזה מה שנקבע על ידי הדו"ח הפתולוגי וחקירת משרד התמ"ת השיב "אם ככה, אין לי מה להגיד".

ראיות נוספות

על פי סקר מפגעי בטיחות מיום 8.7.12 שנערך על ידי אילן כרמון בטיחות בע"מ (נ/13), לפיו בסעיף הליקויים נרשם "6. גידורים- להשלים גידור חסר ולשנות חתך הקרשים ל 10/5, כרגע לא תקין (חתך 10/2.5)- יש לטפל" ונרשם לביצוע מיד. כלומר, שבוע לפני התאונה התריא בודק חיצוני על ליקוי בסוגית הגידור באתר.

מת/16, חוות דעת המכון לרפואה משפטית מיום 6.9.12 עולה, כי המנוח נחבל בראשו ובגבו כתוצאה מהנפילה. חוות הדעת מצאה קשר סיבתי בין הנפילה והחבלה למותו של המנוח, "מותו נגרם מנזק חמור למוח, עם שברים בעצמות הגולגולת, בעקבות חבלת ראש קשה בעוצמה באופן יחסי רבה. בנוסף נמצאו שברים בצלעות מימין, בחוליות ע"ש והעצם הבריח, עם דימום ממושט ברקמות הרכות. על פי הנסיבות נפל מגובה 4 מטר וממצאי הנתיחה מתיישבים עם הנסיבות".

סיכום ביניים של הראיות

המנוח נפל ומצא את מותו.

המאשימה לא הציגה ראיות ישירות המלמדות כיצד מצא המנוח את מותו.

קיימות ראיות נסיבתיות. הנאשם שימש כמנהל עבודה באתר בו עבד המנוח ביום האירוע.

הראייה הנסיבתית, המרכזית היא בעובדה שלא הייתה מחלוקת, כי במשטח עליו עבד המנוח לא היה גידור, וכי זה נראה על ידי TANG עובד על המשטח ממנו נפל מספר דקות לפני כן במהלך עבודתו השגרתית ולאחר מכן נמצא שרוע על הקרקע כשהוא מדמם. מסקנות חוקרת התמ"ת וחוות דעת המכון לרפואה משפטית תומכים בראיות הנסיבתיות אותן הוכיחה המאשימה, כי מותו של המנוח נגרם מנפילה מגובה של כ- 4.5 מטרים עת עבד על משטח ללא גידור.

אין מחלוקת שלא היה מעקה במקום ממנו נפל המנוח, גם לשיטת הנאשם, לו היה בודק כמנהל העבודה היה מגלה שחסר מעקה.

הטענה, כי אחר הוציא את המעקה לאחר שדחף את המנוח אל מותו הנה גרסה כבושה שלא נטענה בשום שלב בחקירותיו או בתחקיר שהיה שותף לו עם עודד סולומון ולא הובאה כל ראיה בעניין גם כעת.

עדות הישירה של הנאשם מלמדת כי לא היה גידור במקום ואיש לא טען, כי LIN ראה את רגע הנפילה אלא את הרגעים שקדמו לנפילת המנוח ולאחריהן.

נתתי אמון בעדויות עדי התביעה, אשר עדויותיהם שלובות זו בזו ומהוות מסכת עובדתית נסיבתית אחת. זאת בניגוד לעדותו של הנאשם שלא הייתה עקבית ולא מניחה את הדעת. לא מצאתי, כי מי מהם ביקש לסבך את הנאשם.

איני מקבלת גרסתו הכבושה של הנאשם, כי היה גידור במקום וכי בדק זאת בבוקר האירוע. אני סבורה שגרסת הנאשם בת/14 ות/15 לפיהן לא בדק קיומו של גידור על המשטח עליו עבד המנוח ביום האירוע היא המשקפת את מעשיו ולא כפי שניסה להסביר בבית המשפט.

איני מקבלת גרסתו הכבושה של הנאשם להתרחשות חלופית שיש בה להסביר את מותו של המנוח ולפיה אדם אחר דחפו והסיר את המעקה כדי לשבש את הראיות בזירת האירוע. TANG מסר בעדותו בנ/3, כי שמע קול חבטה, הסתובב וראה את המנוח על הרצפה. יתר הפועלים שהעידו מסרו, כי עבדו בסמוך והגיעו למקום נפילת המנוח לשמע הצעקות. הם לא ראו איש ולא חשדו שנפילתו נגרמה על ידי אדם אחר. גרסת שהועלתה לראשונה בעדות הנאשם בבית המשפט ולא נטענה בשום שלב בחקירותיו או בתחקיר שהיה שותף לו עם עודד סולומון, עדים אחרים לא נחקרו לגבי אפשרות זו וממילא לא הובאה כל ראיה בעניין זה גם במסגרת פרשת ההגנה.

רשלנותו של הנאשם

תכלית התקנות היא לצמצם את הסיכונים הבטיחותיים הנובעים ממלאכת הבניה ומכאן החשיבות להימצאותו של גורם אחראי לקיום התקנות. בענייננו, הנאשם כמנהל העבודה באתר אחראי על קיום התקנות.

המנוח נפל ומצא את מותו.

המאשימה לא הציגה ראיות ישירות המלמדות כיצד מצא המנוח את מותו.

קיימות ראיות נסיבתיות. הנאשם שימש כמנהל עבודה באתר בו עבד המנוח ביום האירוע.

הראייה הנסיבתית המרכזית היא בעובדה שלא הייתה מחלוקת, כי במשטח עליו עבד המנוח לא היה גידור, וכי זה נראה על ידי TANG עובד על המשטח ממנו נפל מספר דקות לפני כן במהלך עבודתו השגרתית ולאחר מכן נמצא שרוע על הקרקע כשהוא מדמם. מסקנות חוקרת התמ"ת וחוות דעת המכון לרפואה משפטית תומכים בראיות הנסיבתיות אותן

הוכיחה המאשימה, כי מותו של המנוח נגרם מנפילה מגובה של כ- 4.5 מטרים עת עבד על משטח ללא גידור.

במסגרת זו, כאשר מוכח הקשר הסיבתי בין הפרת חובת הזהירות הנמדדת כאמור בקנה מידה הזהה להליך אזרחי, לבין התאונה - נקבעת האחריות בפלילים.

משהוכח קשר סיבתי בין הפרת החובה הסטטוטורית, אי קיום התקנות, לבין התאונה, ברור כי הנאשם לא עמד בחובת הזהירות המוטלת עליו.

פרטי הרשלנות המיוחסים לנאשם בכתב האישום, הוכחו. הנאשם לא דאג לגידור משטח העבודה עליו עבד המנוח ולא דאג, כי זה יעבוד עם ציוד מגן אישי, כובע ורתמת בטיחות.

בהינתן חובה על פי חוק והפרת החובה מוכחת, הרי זו התרשלנות פלילית.

אין מקום לקבל את טענת העדר קשר סיבתי בין הפרת החובה לבין התוצאה, שכן בהתאם להלכה הפסוקה אין צורך לצפות את דרך השתלשלות האירועים שהובילו לתוצאה, או את האופן המדויק בו ארעה בפועל - ובלבד שהתוצאה תהיה במתחם הסיכון שנוצר ולא תהיה חריגה מאוד.

אין גם מקום לקבל את טענת ההגנה, לפיה בעת האירוע הנאשם היה מצוי בתקופת חפיפה ואין להטיל עליו האחריות. הדבר נטען במענה לכתב האישום ולא עלה בסיכומי ההגנה ואף נטען, כי לא הייתה רשלנות מצד מאן דהוא באתר הבניה שהובילה למותו של המנוח. ממילא לא זומנו בעלי תפקידים אחרים שיש לראות בהם כמי שליוו את הנאשם בתקופת החפיפה הנטענת ולכאורה לפתחם רובצת האחריות. יתירה מכך, סולומון, מנהל הפרויקט, ומי שכלפיו הופנו עיקר הטענות בגדר הכפירה, העיד בבית המשפט וכלל לא נחקר בעניין זה על ידי ההגנה וההגנה ביקשה לתת לתצהירו ולסיכום התחקיר שערך עם הנאשם משקל מכריע בתיק.

מנ/13 עלה, כי בבדיקה חיצונית שנערכה באתר מספר ימים לפני התאונה נמצא שיש ליקוי לגבי גידור משטח עבודה. לא עלתה טענה שמדובר בגידור המשטח עליו עבד המנוח אך יש בדבר כדי להצביע, כי תקלה דומה אותרה אך מספר ימים לפני התאונה נשוא תיק זה.

הנאשם עצמו אישר, כי בעת עבודה על משטח מגודר לא נדרשים הפועלים לציוד מגן אישי. מהעדויות בתיק המנוח היה ללא רתמת בטיחות והדעות נחלקו האם היה לו כובע מגן אם לאו בעת עבודתו על המשטח.

לאור כל האמור לעיל אני קובעת, כי הוכח שלא היה גידור במשטח העבודה עליו עבד המנוח וכי לא היה קשור ברתמת בטיחות בעת עבודתו, וזאת בניגוד לתקנות עבודות בניה ותקנות ציוד מגן אישי.

טענות הגנה

ב"כ הנאשם טען, כי יש לזכות הנאשם אף בשל טענות הגנה שעיקרן מחדלי חקירה ונזק ראייתי שנגרם לנאשם וכן בשל שיהוי בהגשת כתב האישום.

מחדלי חקירה

אין מחלוקת, כי נפלה שגגה בהתנהלות גורמי החקירה עת לא גבו עדותו של LIN שעל פי הראיות בתיק היה האדם

היחיד שעבד בקרבת המשטח עליו עבד המנוח.

הצדדים לא הבהירו לבית המשפט את הנסיבות בשלן לא נגבתה עדותו של LIN ומדוע לא נעשה מאמץ לאתר, או אילו מאמצים נעשו כדי לאתר, והאם הוא שווה בישראל אם לאו.

אין חולק, כי על גורמי החקירה חלה החובה לבצע חקירה מלאה מקיפה ועניינית בכל אירוע אותו הם חוקרים וזאת כדי לחשוף את האמת ועל אחת וכמה באירוע בו קיפח עובד את חייו במהלך עבודתו והנאשם עומד לדין בגין כך.

יפים לעניין זה דבריו של כב' הנשיא ברק בע"פ 721/80 **תורג'מן נ' מדינת ישראל**, (5.2.81): **"מטרת החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות בחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של החשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו"** (סעיף 9 לפסה"ד, ההדגשות שלי-אס"ח).

יחד עם זאת, הלכה היא כי מחדלי חקירה אין בהם כשלעצמם כדי להביא לזיכוי של נאשם, אם חרף קיומם הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו בעבירות שיוחסו לו.

כך נקבע ברע"פ 3610/15 **סמיונוב נ' מדינת ישראל** (8.6.2015):

"ואולם, אין במחדל חקירה זה או אחר, כדי להביא, בהכרח, לזיכוי של הנאשם. כפי שנפסק בע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.5.2006):

"במקרים שבהם נתגלו מחדלים בחקירת המשטרה, בית המשפט צריך לשאול עצמו האם המחדלים האמורים כה חמורים עד שיש לחשוש כי קופחה הגנתו של הנאשם, כיוון שנתקשה להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד נגדו או להוכיח את גרסתו שלו [...] על פי אמת מידה זו, על בית המשפט להכריע מה המשקל שיש לתת למחדל לא רק כשהוא עומד לעצמו, אלא גם בראיית מכלול הראיות [...] נפקותו של המחדל תלויה בתשתית הראייתית שהניחה התביעה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והשלכותיו תלויות בנסיבותיו של כל עניין ועניין" (סעיף 9 לפסה"ד, ההדגשות שלי-אס"ח) (וכן ע"פ 3573/08 **עוואדרה ואח' נ' מדינת ישראל (13.4.2010) סעיף 37 לפסה"ד).**

בחנתי את הדברים ואני סבורה שדי בתשתית הראייתית שהונחה בפניי להוכחת אשמתו של הנאשם מעל לספק סביר.

כאמור, מצופה היה מגורמי החקירה כי יגבו את עדותו של LIN ואף מצופה היה לנהל החקירה בתוך תקופה קצרה יותר נוכח העובדה שדובר באירוע שבו קופחו חיי אדם.

מהעדויות עלה, כי החוקרת גיישים שוחחה ככל הנראה עם LIN, וכך גם חלק מהפועלים הסינים וככל הנראה גם סולומון והנאשם שקיבלו את התייחסותו באמצעות אחד העובדים. איש מכל אלה ששוחחו עם LIN לא טען, כי זה ראה את רגע נפילת המנוח וכתוצאה מכך את אופן קרות התאונה. מנ/11 עלה, כי LIN ראה את המנוח על המשטח לא במהלך עבודתו אלא כשסיים לטפס על הפיגום, ואז ארעה הנפילה. נתון זה מן הראוי שהיה מתברר עד תום.

יחד עם זאת, איש לא טען מפורשות, כי כך שמע מהפועל TANG . LIN העיד על היפוכם של דברים. גם סולומון העיד

ביושר, כי עד היום לא ברור כיצד נפל המנוח. יתירה מכך, לו סבר הנאשם, כי LIN הוא עד לאירוע כפי שטען בעדותו בבית המשפט מצופה היה ממנו לומר את הדברים בחקירתו כבר בסמוך לאירוע, זאת כדי להבטיח את חקירתו של LIN טרם סיום אשרת העבודה שלו ויציאתו של זה מהארץ. TANG שב והדגיש, כי שמע שראו את המנוח מטפס אך עמד על כך שראה אותו על המשטח בעת עבודתו עובר לנפילה.

למעלה מן הצורך יוער, כי אף הנאשם הסכים שהמנוח נמצא מתחת למשטח העבודה עליו עבד ולא במקום שיש בו ללמד שלא נפל ממשטח העבודה.

אי חקירתו של LIN היא מחדל אך אין בה להשפיע על התוצאה, משלא הוכח, כי ראה את רגע הנפילה ויכל להעיד, כי המנוח לא היה על משטח העבודה אלא במקום אחר שיש בו לסייע להגנת הנאשם.

נזק ראייתי לנאשם

בע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל (18.5.06), פסקה ז' לפסק הדין) נדחתה הטענה אף שלא הייתה מחלוקת שהיו מחדלי חקירה רבים.

"... חובת הרשויות למיצוי הליכי חקירה כראוי, מהווה גם חלק מזכות הנאשם למשפט תקין והוגן, בהיותו אמצעי לחשיפת האמת..... דוקטרינת הנזק הראייתי במשפט האזרחי... נועדה לאפשר את העברת נטל השכנוע ביחס לעובדות החסרות, מן התובע, שמלכתחילה נשא בו, אל הנתבע אשר גרם ברשלנותו לנזק הראייתי... אלא שבענייננו, כאמור, הנטל להוכיח כי העובדות החסרות אינן יוצרות ספק סביר באשמה מוטל ממילא על כתפי התביעה, ונמצא כי להחלת הדוקטרינה על ענייננו אין כל משמעות מעשית. זאת ועוד: לפי דוקטרינת הנזק הראייתי, העברת הנטל לכתפי הנתבע מותנית בקיומו של 'תיקו ראייתי' בין הצדדים. ופשיטא שכלל זה אינו ישים במשפט פלילי; שהלוא אם הראיות שהובאו במסגרתו אינן מאפשרות להכריע בשאלה אם הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו, תתחייב המסקנה כי נותר ספק באשמתו ומן הדין לזכותו...".

איני סבורה, כי הפסיקה אליה ב"כ הנאשם אינה מסייעת לענייננו, נוכח היקף מחדלי החקירה בפסקי הדין אליהם הפנה והקביעה שאלה יורדים לשורשו של עניין. בפסקי דין אלה נקבע חד משמעית על ידי בתי המשפט, כי מחדלי החקירה השונים פגעו ביכולתו של הנאשם להוכיח את חפותו, כי לא נבדקו אותן ראיות (בדרך כלל ראיות הקשורות בזירת האירוע וממצאים אובייקטיביים) אשר היה בהן להשליך על התוצאה הסופית.

הטענה בדבר מחדלי חקירה ונזק ראייתי שנגרם לנאשם נוגעת לכך שלא נגבתה עדותו של LIN. המשטרה וחוקרת התמ"ת לא חקרו את LIN והצדדים לא הבהירו מדוע לא נחקר. על פי המסמכים שהוגשו על ידי ההגנה אשרת שהייתו בארץ הייתה עד 2013. הצדדים לא הצביעו על מאמצים שעשו לברר האם הוא בארץ ומכל מקום לא הוגשו כל בקשות בעניין הצורך בהבאת עד זה לעדות בבית המשפט על ידי מי מהצדדים.

על ההשלכות של הימנעות מהבאת עד נקבע בע"פ 8994/08 פלוני נ' מדינת ישראל (1.9.09), כי:

"20. ... ככלל עד ייחשב רלבנטי לגרסתו של בעל דין מקום בו קיימת ציפייה הגיונית ומתבקשת בנסיבות המקרה כי בעל הדין ישמיע את העד המסוים לשם גילוי האמת וחקר העובדות כפי שאותו בעל דין טוען להן...

... דהיינו, אי העדת עד רלבנטי שעדותו חשובה לשני הצדדים אינה בהכרח מערערת את גרסת בעל הדין

אשר עליו מוטל נטל השכנוע בתיק ואשר נמנע מלהביאו לעדות, כאשר בעל הדין שעליו נטל השכנוע הצליח, מבלי להעיד את העד הרלבנטי, להביא ראיות מספיקות אחרות על מנת להעביר את נטל הבאת הראיות אל הצד השני. במצב דברים זה, עשויה אי העדת העד לפעול לרעת בעל הדין השני שעליו נטל הבאת הראיות כעת, על אף שאינו נושא בנטל השכנוע". (וכן ראה ע"פ 9274/08 פלוני נ' מדינת ישראל (2.12.09), סעיף כג').

בנסיבות אלה, הרי שגם לולא עדותו של LIN עמדה המאשימה בנטל המוטל על כתפיה. בהעדר עדות, כי LIN היה עד ישיר לאירוע, אף שלא מעט מהעדים שוחחו איתו, לא מצאתי כאמור, כי באי גביית עדותו נגרמה פגיעה ממשית בהגנת הנאשם או ביכולתו להתגונן.

שיהוי בהגשת כתב האישום

התאונה אירעה ביולי 2012 וכתב האישום כנגד הנאשם הוגש ביולי 2015, בחלוף כשלוש שנים מביצוע העבירה. יוער, כי עדויות נגבו במהלך 2012 והנאשם נחקר במשטרה אף ביולי 2014.

אכן, יהיו נסיבות ששיהוי כבד, אשר גרם נזק ממשי ומהותי ליכולתו של נאשם להתגונן, יכול ויביא לביטול כתב האישום. יחד עם זאת, "אין להפוך את ההגנה מן הצדק למכשיר לקיצור תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק ויש להקפיד על כך שתיוותר מכשיר להגשמת עקרונות של הגינות וצדק" (ע"פ 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל (12.5.2009), פסקה 36).

יצוין, כי לא נטען בפניי באיזה אופן נפגעה הגנת הנאשם עקב השיהוי בהגשת כתב האישום. לטעמי, בנסיבות של השתלשלות החקירה והגשת כתב האישום כשנה מתום החקירה לא מצאתי, כי משום שיהוי בהגשת כתב האישום ובוודאי לא באופן שיש בו לגרום פגיעה בהגנת הנאשם.

לסיכום

התביעה הניחה תשתית ראייתית המבוססת היטב על ראיות נסיבתיות הן להוכחת הגורם והנסיבות לנפילתו של המנוח ממשטח העבודה מגובה כ-4.5 מטרים בשל העדר גידור והן להוכחת רשלנות הנאשם שהיתה הגורם הישיר לתוצאה.

טענות ההגנה לא העלו ספק באשמתו של הנאשם. מחדליו של הנאשם הם שהביאו לנפילתו ומותו של המנוח.

ממצאי ומסקנות חקירת התמ"ת מבוססים על אדנים איתנים, לא נסתרו בכל הנקודות השנויות במחלוקת אל מול תרחיש תאורטי מצד הנאשם בעיקר בעדותו בפני בית המשפט.

התביעה הרימה את נטל הראיה המוטל עליה בהליך פלילי להוכחת עובדות כתב האישום ויסודות עבירת החיקוק, ולא מצאתי שעומדות לנאשם טענות הגנה, לפיכך אני מרשיעה את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ט"ז תמוז תשע"ז, 10 יולי 2017, במעמד הצדדים.